Na temelju članka 4.2. Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11) i čl. 28., 30., 31., 32., 34., 36. i 37. Metodologije za izradu tarifa za usluge prijenosa električne energije, neovisnog operatora sustava i pomoćne usluge ("Službeni glasnik BiH", broj 57/25), na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju, održanoj 17. listopada 2025. godine, donijeta je

ODLUKA
O ODREĐIVANJU KOEFICIJENATA I GRANIČNIH CIJENA ZA POMOĆNE USLUGE

Članak 1.
(Predmet)

Ovom Odlukom određuju se koeficijenti za izračune veličina u sustavu pomoćnih usluga i granične cijene pomoćnih usluga u svrhu nabave usluga koje na balansnom tržištu obavlja Neovisni operator sustava u Bosni i Hercegovini.

Članak 2.
(Automatska obnova frekvencije)

Koeficijenti i granične cijene za kapacitet i energiju automatske rezerve za ponovnu uspostavu frekvencije (aFRR) određuju se u sljedećim iznosima:

- cjenovni koeficijent kapaciteta aFRR-a iznosi 1,2 ($k_{aFRRCap}$ = 1,2),
- osnovna (bazna) cijena kapaciteta aFRR-a iznosi 35,83 KM/MW/h ($p_{BaseaFRRCap}$ = 35,83 KM/MW/h),
- granična cijena kapaciteta aFRR-a za svaki mjesec iznosi 43,00 KM/MW/h ($p_{MaxaFRRCap}$ = 43,00 KM/MW/h),
- koeficijent naknade za neosigurani kapacitet aFRR-a iznosi 1,1 ($k_{PenaFRRCap}$ = 1,1),
- razlika cijena energije aFRR-a nagore i nadolje iznosi 40 KM/MWh (S = 40 KM/MWh).

Članak 3.
(Ručna rezerva za ponovnu uspostavu frekvencije)

Koeficijenti i granične cijene za kapacitet i energiju ručne rezerve za ponovnu uspostavu frekvencije (mFRR) određuju se u sljedećim iznosima:

- cjenovni koeficijent kapaciteta mFRR-a iznosi 1,1 ($k_{mFRRCap}$ = 1,1),
- cijena kapaciteta mFRR-a iznosi 8,18 KM/MW/h ($p_{mFRRCap}$ = 8,18 KM/MW/h),
- granična cijena kapaciteta mFRR-a nagore iznosi 9,00 KM/MW/h ($p_{MaxmFRRCapUp}$ = 9,00 KM/MW/h),
- granična cijena kapaciteta mFRR-a nadolje iznosi 2,10 KM/MW/h, ($p_{MaxmFRRCapDow}$ = 2,10 KM/MW/h),
- cjenovni koeficijent granične cijene balansne energije mFRR-a nagore iznosi 9,0 ($k_{MaxmFRREnUp}$ = 9,0),
- granična cijena energije mFRR-a nagore iznosi 989,46 KM/MWh ($p_{MaxmFRREnUp}$ = 989,46 KM/MWh),

- cjenovni koeficijent granične cijene balansne energije mFRR-a nadolje iznosi 3,65 ($k_{MaxmFRREnDow}$ = 3,65),
- granična cijena energije mFRR-a nadolje iznosi –401,28 KM/MWh ($p_{MaxmFRREnDow}$ = –401,28 KM/MWh),
- koeficijent naknade za neosigurani kapacitet mFRR-a iznosi 1,1 ($k_{PenmFRRCap}$ = 1,1).

Članak 4.
(Debalansi)

Koeficijenti za obračun debalansa određuju se u sljedećim iznosima:

- koeficijent uz cijenu pozitivnog debalansa iznosi 1 (k_+ = 1),
- koeficijent uz cijenu negativnog debalansa iznosi 1 (k_- = 1).

Članak 5.
(Regulacija napona i reaktivne snage)

Koeficijent naknade za rad proizvođača u kapacitivnom režimu određuje se u iznosu 0 (k_{RG} = 0).

Članak 6.
(Prekomjerno preuzeta reaktivna energija)

Cjenovni koeficijent prekomjerno preuzete reaktivne energije iz prijenosnog sustava određuje se u iznosu 0 (k_R = 0).

Članak 7.
(Troškovi gubitaka u prijenosnom sustavu)

(1) Cjenovni koeficijent okvirne vrijednosti nabave električne energije za pokrivanje gubitaka u prijenosnom sustavu određuje se u iznosu 1,25 (k_F = 1,25).

(2) Za izračunavanje okvirne vrijednosti nabave električne energije za pokrivanje gubitaka u prijenosnom sustavu koriste se cijene *futures* proizvoda Europske energetske burze – *EEX-PXE Hungarian Power Futures*.

Članak 8.
(Završne odredbe)

(1) Stupanjem na snagu ove Odluke prestaje da važi Odluka o određivanju koeficijenata i graničnih cijena za pomoćne usluge ("Službeni glasnik BiH", br. 76/21 i 83/22).

(2) Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 04-28-5-301-1/25
17. listopada 2025. godine
Tuzla

Predsjedatelj Komisije

Suad Zeljković

Obrazloženje

Koeficijenti i granične cijene pomoćnih usluga se određuju u skladu s Metodologijom za izradu tarifa za usluge prijenosa električne energije, neovisnog operatora sustava i pomoćne usluge (u daljnjem tekstu: Tarifna metodologija). Donošenjem nove Tarifne metodologije javila se potreba ponovnog definiranja ranije utvrđenih graničnih cijena i koeficijenata (čija je vrijednost ostala ista), te njihovog proširenja u dijelu koji se odnosi na postupak nabave električne energije za pokrivanje gubitaka u prijenosnom sustavu.

Iako je tržišno načelo nabave energije za pokrivanje gubitaka u elektroprijenosnom sustavu Bosne i Hercegovine bilo dominantno tijekom prethodnih deset godina, u 2025. godini je, zbog nemogućnosti nabave na tržištu, ova energija nabavljana reguliranim putem od tri elektroprivrede po reguliranim cijenama. Razlozi za neuspješne tenderske procedure se mogu tražiti u niskoj okvirnoj vrijednosti nabave koja je bila zasnovana na cijenama koje nisu korespondirale s aktualnim cijenama na tržištu električne energije. Da bi se izbjegao subjektivni pristup u procjeni okvirne vrijednosti nabave energije, DERK je člankom 36. stavak (5) propisao izračun ove vrijednosti koji se zasniva na uzimanju u obzir cijene *futures* proizvoda prema odgovarajućem indeksu uvećane koeficijentom k_F koji je određen u iznosu 1,25. Time se okvirna vrijednost nabave dovodi na razinu koja bi mogla rezultirati odgovarajućim ponudama od strane opskrbljivača prisutnih na veleprodajnom tržištu.

Kako su se u izračunu okvirne vrijednosti nabave električne energije za pokrivanje gubitaka u prijenosnom sustavu trebali koristiti *futures* proizvodi Burze energetskih izvedenica HUDEX, koja je u međuvremenu prestala s radom, to se na temelju mogućnosti koju pruža članak 36. stavak (6) Tarifne metodologije u pogledu korištenja drugih burzanskih proizvoda i indeksa drugih burzi u regiji, ovom Odlukom normira korištenje cijena *futures* proizvoda Europske energetske burze – *EEX-PXE Hungarian Power Futures*. Prema dostupnim informacijama ovo tržište *futures* proizvoda može se smatrati ekvivalentnim ranije postojećem HUDEX tržištu električne energije.